

DIARI CATALÀ

POLITICH Y LITERARI.

ANY IER. BARCELONA. — DIUMENJE 18 DE MAIG DE 1879. NÚM. 15.
 REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ. — CARRER DE FERNANDO VII, NÚM. 32.
 PREUS DE SUSCRIPCIÓ.
 BARCELONA. un mes. 5 RALS.
 AMÉRICA Y ESTRANGER, los preus de Barcelona, ab lo augment del correu.
 FORA. un trimestre. 20 RALS.

BOTLLETI METEOROLÒGICH DEL DIA 18 DE MAIG. — OBSERVACIONS DEL DIA ANTERIOR.

Hora.	Barometro	Pluja	Vents Direc.	Vents. Forsa	Evaporac.	Atmósfera.	Nubols.	Ter. sec.	T. máx.	T. mín.	T. humit.	Estat Hige	Sol.	Lluna.
8 a.	762.00	0.0	NO.	Moderat.	0.9 m.	lara.	Cir us.	14.04	17.08	12.07	10.01	54.00	Surt. 4.34	Surt. 4.26
2 t.	761.00	0.0	SE.	Moderat.	0.9 m.	Clara.	Cumúlus.	17.03	17.03	12.09	12.09	56.00	Se pon. 7.13	Se pon. 4.37
10 n.	759.00	0.0	S.	Fluix.	1.1 m.	Clara.	Stratus.	14.97	2.33 t.	10.10	12.02	73.00		

METEOROLOGIA. — La meteorologia es ja útil per si mateixa, pero ho és molt mes si s'mira baix lo punt de vista agricul.

SANT DEL DIA.
 Sant Fèlix de Cantalici y sta. Claudia m.

QUARANTA HORAS.
 glesia de Montesion de religiosas de sant Domingo.

CORT DE MARIA.
 Se visita á Nostre Senyora de la Esperansa, en sa iglesia.

A NOSTRES SUSCRIPTORES.

Demá comensarem la publicació de la obra científica de la BIBLIOTECA DEL DIARI CATALÀ, donant lo primer folletí de UN VIATJE AL REDEDOR DEL MON, del célebre Ch. Darwin, de la cual traducció se n' ha encarregat D. Leandro Pons.

Desde la setmana que avuy comensa donarem los folletins ab tota regularitat. A fi de facilitar la administració y de indemnizar als nostres suscriptors dels números dels primers dias del mes que no sortiren, donarem un dels folletins de mes á mes del Diari.

A tots los que se suscriguin durant lo present mes, los hi regalarem los folletins sortits, á fi de que tinguan completas las obras.

LA DIRECCIÓ.

ALTRE.

Vensudas ja las dificultats inherents á tota nova publicació, tenim lo gust de participar á nostres lectors y al públich la següent llista de redactors y colaboradores del DIARI CATALÀ.

DIRECTOR. — V. Aloyrall.
 REDACTORS. — Leandro Pons, — Anton Feliu y Codina, — Artur Gallard, — Pere Ravetllat, — Rómulo Quintana, — Eudald Canibell, — Pere Sacases y Conrat Roure.

COLABORADORS LITERARIS. — Federich Soler, — Alfonso Ravetllat, — Damas Calvet, — Emili Vilanova, — Joseph Feliu y Codina, — Angel Guimerá, — Joaquim Maria Bartrina, — Manel de Lasarte, y altres, quals firmas aniran veient nostres lectors.

Com á colaboradores polítichs contem ab los mes eminentes publicistas catalans, que han figurat en los partits avansats.

LA DIRECCIÓ.

ESPECTACLES PUBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL. — Tarde á las 3. — Las comedias en 2 actes *El paño de lágrimas y Calvo y compañía*. — Nit, á las 8 y mitja. — *La escala de la vida y En la cara e tá la edad*.

GRAN TEATRO DEL LICEO. — Diumenje 18. — Núm. 55 impar. — Tarde. — *Las travesuras de Juanita*. — Baile. — Nit. — *Guillermo Tell*.

TEATRO ROMANO. — Tarde á las 3. — La comedia catalana en 3 actes *Cofis y mofis* y la pessa *Los banys de Caldetas*. — Nit, á las 8. — La llegenda traal en 3 actes. — *En el seno de la muerte* y la pessa *Cuestion de horas*.

TEATRO DEL ODEON. — Tarde. — Lo drama *En manresá del any vuit*, la comedia catalana en 2 actes *Colls y puys* y lo sánet *Kalos con dinero*. — Vengan. — Nit. — Lo drama en 5 actes *La leura de amor* y estreno de la pessa *Las doblotas de cinch duros!*

TEATRO DEL TIVOLI. — Funció diaria desde avuy diumenge. — Tarde á las 3. — Entrada 2 rals. — 70.ª representació de la popular sarsuela de magia en 4 actes y 14 cuadros *Lo Relloije del Montseny*. — Nit á las 8. — La sarsuela en 1 acte *Tres ruinas artísticas* y estreno de la sarsuela comica en 3 actes *Yo inocente en paz vivia*. — Entrada 2 rals. — No s donan salidas.

TEATRO DE NOVELTATS. — Tarde. — A las 3 y quart. — La tragedia en 3 actes *Gala Placidia*, y la pessa *Lo testament del oncle*. — Nit, á las 8 y mitja. — La comedia en 3 actes *Lo positivo*, monólech *Saffo* y la pessa *San cocinera*.

TEATRO PRADO CATALÀ. — Tarde, á las 3 y mitja. — Lo drama en 6 actes *El cardenal y el judío* ó *La Hebréa* y un fi de festa.

BON RETIRO. — Nou Teatro Català. — Funció per avuy 18 de maig. — A las 8 de la nit. — Estreno en aqueix teatro del drama en 3 actes d'un conegut autor *Esperanzas fallidas*, y la pessa en un acte *Estranyesas*. Al entremedi del drama á la pessa, la societat coral catalana *La Gratiud* cantarà á veus solas l'alborada del malograt *Clavé De bon mati*. — Entrada 2 rs.

PLAZA DE TOROS. — Corrida de toros de mort. Se lidiarán 3 toros de la ganaderia de don Joaquim Perez de la Concha y Sierra; per las cuadrillas dels espasas Lagartijo y Cara-ancha. La funció comensarà á las 7; las portas del torin s' obriran á las 2.

WERTHEIM. — MAQUINAS DE COSIR. — Fabrica en Francfort, (Alemania). Venta á plassos desde 8 rals senmanals. Depósit Central, carrer de la Ciutat, 13, Barcelona.

LOSTAU, SOMBRERER. — 7, PASATJE DE BACARDI, 7. — Gran assortit de sombreros y gorras per la próxima estació. — Preus módichs de veritat.

NOTA. — Los generos no són del nonat Garnier de París ni tampoch del ilusori Orteff de Londres. Los encarrechs se fan ab lo més esquisit bon gust y promptitut.

CUCHS.—Lo millor específic per destruirlos rapidament es lo Lombricido-Formiguera, premiat en varias Exposicions nacionals y estrangeras. Es sumament agradable, fa tenir gana, regenera y fortaleix a las criaturas.—Deposit Central, Dr. Formiguera, Fernando VII, núm. 7.—Barcelona.

LICOR QUITRÀ VEHIL.—Es lo verda-der y mes eficaz medicament recomenat per los metjes mes eminentes per la curació del catarro crònic de «vejiga» y demes afeccions del aparato génito-urinari; catarro pulmonar y demés del aparato respiratori, malas digestions, escorbuts, colich, reumatismes, gota, escrófulas, brians y totas las enfermetats de la pell.—Deposit Central, Vidrieria, 2, Barcelona.

BAZAR PARISIEN.—35, Rambla del Mitj, 35, entre la Fonda de las Cuatre Nacions y Pasatje Bacardí.—Gran surtit de cuberts de metall blanc pur, garantit forts legants y de diversas formas, desde dos rals lo parell.—Serveys de taula complers, axís com per Fondas, Cafés, Restaurants y Vapors.—Especialitat en Relotjes suissos, garantissats per 5 anys, y desde 2 duros en amunt.—Ultimas novetats en bisuteria francesa, com collars, cadenas, brasalets, medallas, etc.—Aqueixa casa es la millor surtida y mes barata d'Espanya, en tots cuants articles ven.

NOTICIAS DE BARCELONA.

Xia xiu.—¿Qui serà l' arcalde del nou Ajuntament? No ho sabem; pero si sabem que hi ha dos candidats: lo senyor Durán, protegit pe 'ls regidors actuals, y 'l senyor Pujol y Fernandez, apoyat pe 'ls concellers (?) nous. Aquest ja es a Madrid, creyem que per assumptos *proteccionistas*, y 'l senyor Durán, si encara no hi es, abiat hi serà, per assumptos del Ajuntament.

Però bé: ¿qui serà l' arcalde? ¿Ah qui s' casarà lo govern: ab la mes maca o ab la mes lletja? Ben mirat, diuhen ells ab slls, tot se pod' a conjuminar. Lo senyor Durán y Bas, diputat per Barcelona y per Berga, podria quedar-se ab Barcelona. Allavoras al senyor Pujol y Fernandez se 'l podria *colocar* en lo districte vacant, al que sembla s' hi enmotllan tota lley de candidats. La combinació ja agrada, pero sols falta que los electors de Berga hi vingan bé.

¿No n' faltaria d' altre! Afigúrintse que si 'l senyor Pujol y Fernandez fos nòmbat arcalde y 'l senyor Durán quedés en terra, tots los regidors actuals, ab gran perill dels *seus electors*, farien dimisió.

No es pas res l' embolich.

«Huelgan a dalt y abaix.—Decididament los corredors de cambis, que solian fer nosa en lo vestibul, y 'ls abonats del tercer pis, que volian ópera per la mitat del preu, no serán abonats durant la última temperada lírica del Liceo d' aquest any. Aixís y tot creyem que si la empresa compleix las sevas promesas, posant lo *Roberto*, *Il Profeta* y l' *Requiem* de Verdi, no li faltará públich numerós que sustitueixi ab ventatje als *huelguistas*.

Barcelona es una ciutat que moltes vegadas hi passen cosas dignes de un pòlet.

Recurs de casació.—L' Ajuntament ha acordat interposar recurs de casació ab motiu de la sentència pronunciada per l' Audiencia en 'l plet que sosté sobre la possessió y propietat dels terrenos de Catalunya.

Tres y la Maria sola.—¿Vegin si varem fer-be de no anar lo divendres a la sessió de 'l Ajuntament! Afigúrintse que hi varen assistir tres regidors (que sent tres ja feyan pila) y 'l president. Se n' haurian ben pogut riurer si 'ns hi hagues- sen vist...

Lurline.—S' están repartint las invitacions per lo ball que donarà el dia 22 del corrent mes la Societat «Lurline», las quals han sortit del taller del senyor Gaspar.

Esmorsar artístich.—Lo pintor catala don Modesto Urgell acaba de regalar al art pùtorich una de sas celebradas produccions. Se tracta aquesta vegada d' una preciosa marina que, per encàrrech del amo del restaurant Martin, ha pintat, en menos de quinze dias, lo nostre reputat paisà.

Lo quadro es de grans proporcions y ocupa una gran part de una de las parets del gran saló del anomenat restaurant. Lo pintor ha escullit per tema de son assumpto, la costa catalana y en la execució de son pensament ha estat felis com de costum. Com en tots los quadros que produeix lo seu pinsell, la primera qualitat que s' hi distingeix es la vida, la animació que respira tot ell. Aquell cel, aquella aigua, aquell horisont, son de ma mestra; puig sols pot imitarlos qui ha estudiat ab fruit a la naturalesa.

A mes de la veritat del colorit, té la marina del senyor Urgell verdaderas y atinadas condicions de perspectiva, y en primer terme, per donar tó al quadro y per rompreli la monotonía, detalls de primer ordre, entre 'ls quals citarem una barca pintada ab una veritat digna de un aplauso sense reserva.

Per tant acertada obra d' art mereix la nostra enhorabona lo senyor Urgell y també la mareix Mr. Martin que, al adquirir-la, ha adornat de veras son gran saló del restaurant.

Ab lo motiu d' exposarse 'l quadro en lo dit saló, se reuniren ahir en aquell establiment diferents artistas, galantment invitats per Mr. Martin, als quals se serví un espléndit esmorsar. Hi assistiren, a mes del senyor Urgell, los senyors Soler y Rovirosa, Peña y Goñi, Llanas, Pascual, y Feliu y Codina (Joseph), en representació de *Lo Nunci*; Ginestà, per la *Crònica de Catalunya*; Molas, Buigas, del *Diari de Barcelona*; Corominas y Junoy, per *La Publicitat*; Roca y Roca, per la *Gaceta de Catalunya* y altres, entre ells lo qui representaba al *Diari Català*. Totas las personas qu' hem citat pronunciaren brindis dedicats al senyor Urgell y a Mr. Martin. Lo senyor Peña y Goñi brindá també per la premsa catalana y lo senyor Buigas li

torná la galanteria brindant per la de Madrid.

Ball d' any.—La societat «Ondina» aliada a la «Nova de la Mercè», celebrará son ball d' any lo dia 21 del corrent mes en lo teatro de Novetats. Lo local estarà adornat ab flors naturals y grupos de plantas, baix la direcció del jardiner senyor Oliva; estrenantse, ademés, una riquíssima alfombra, cortinatjes y un toldo nou, encarregat al senyor Viñals. Lo programa dels balls s' anunciará oportunament. L' orquesta, la banda d' artilleria dirigida per lo senyor Bressonier.

Lo Diari de Barcelona.—Confirmant una noticia que varem ser lo primers de donarla, diu lo «Diari de Barcelona»:

«Segons noticias de bon origen, sembla qu' están ja molt adelantats los treballs pera la fusió definitiva de las tres Societats «Institut Industrial», «Foment de la Producció nacional» y «Foment de la Producció espanyola».

Un conegut de Barcelona.—Lo capitan Boyton, intrepit nadador conegut ja dels nostres lectors, va arribar a Nova-Orleans, nadant pe 'l Missisipi, lo dia 27 de Abril. Va ser rebut ab un picament de mans general per los numerosos espectadors que esperaban sa arribada.

Lo nou governador de Montjuich.—Lo nou governador del castell de Montjuich, senyor don Frederich Zennaruzza y Benedetto, ha arribat ja a Barcelona.

Mal negoci.—Va ser detingut ahir en lo carrer de Tallers, un home que duya un cove ple d' ous sense saber donar compte d' ahont los habia comprat.

Solemnitat dramática.—Dedicada al poeta catala don Victor Balaguer, tingué lloch avans d' ahir, en lo Teatro Català (Romea) una funció que va revestir lo caràcter d' una solemnitat dramática. Devant d' una concurrencia selecta y escullida que omplia tota la sala del teatro, se posá en escena la tragedia del senyor Balaguer *Las esposallas de la marta* que fou molt aplaudida, sobre tot després dels actes segon y tercer en lo que l' autor va esser cridat a las taulas repetidas vegadas. Després del tercer la escena s' omplí de llaurer y una numerosa comissió de poetas, entre 'ls quals vegerem als nostres amichs don Frederich Soler y don Conrat Roure, se presentá a oferir al senyor Balaguer un quadro ab los retratos dels principals autors dramáticos, un album ab los tipos principals que han representat en diferents obras los nostres primers actors catalans, y una medalla de plata y or, molt ben bruyida, regalo de la empresa.

Després de tanta ovació, se posá en escena la pessa del senyor Arnau *Las tres alegrias*, que fou molt aplaudida, y en acabat s' estrená lo monòlech del senyor Balaguer *Lo quant del degollat* que produhi aplausos per son autor, pe 'l senyor Goula, que digué bé los versos, y pe 'l senyor Laban qui cantá ab gust una hermosa balada, música del senyor Ferran.

Conferència.—D. Eduart Tamaró donà l'últim divendres en lo local de l'Associació Catalanista d'excursions científicas, una conferència arqueològica, ocupantse dels següents punts: Glyptica o ciencia de las pedras grabadas; sigilografia o coneixement de las classes de segells usats desde la antigüetat fins a l'època moderna, y finalment, de la heràldica donant a conèixer algunas de sas principals regles y aplicacions. Lo públich aplaúdí los coneixements mostrats per l'orador.

Robo.—D'una botiga del carrer de la Canuda, van desapareixer ahir tres llibres y varis sellos de franqueig per valor de 16 duros. La porta de la botiga va ser oberta ab violencia. No han sigut agafats los lladres.

Desgracia.—En una casa del carrer Major de la Barceloneta, ahir al mitjdia, va caurer a un pou una noyeta de 4 anys. Encara que va ser extreta ab vida va quedar en molt mal estat, puig presentaba una gran ferida en lo llabi ab fractura de part de l'arch dentari, una contusió grave en lo cap y varis altres cops en tot lo cos. Va ser conduida immediatament a la arcaldia del districte ahont va ser auxiliada com requeria son estat.

Detencions.—Ahir va ser dia de desgracia per los aficionats a incautarse los bens del próxim. En lo carrer de Manso van ser detinguts dos xicots que habian transferit alguns trossos de sabó del taulell d'una botiga. Dos mes, que tractaban de fer lo mateix ab las robas d'una camiseria del carrer d'Escudillers, van passar també als calabossos municipals; e igual sort va tocarli a una dona que venia en lo carrer del Hospital, algunas corbatas de las robadas en la casa del carrer de Portadas que, segons diguerem ahir, va ser visitada per los lladres.

Casas de socorro.—Los auxilios que ahir se prestaren en las casas de socorro, son los següents: a n' el districte tercer un noy a n' qui un gos habia mossegat a la cama dreta; un jove que tenia una congestió cerebral de forma delirant; a n' al quart una dona que presentaba algunas contusions al ull dret rebudas en unas barallas; y alguns altres menos importants.

Incendi.—En la nit del dijous, un violent incendi va declarar-se en lo depòsit de llenya de la fàbrica de galeta de Badalona de la viuda Palay y Moré. A pesar de que aquest edifici es completament independent del cos de la fàbrica, a no ser per lo prompte auxili d'algunas forcas del exèrcit y los vehins del mateix poble, es molt probable que no s'haguera detingut allí solsament. Per fortuna no hi va haber cap desgracia personal. Es de notar la casualitat de que en lo dia anterior, a la mateixa hora, poch mes poch menos, va tenir-se d'ofegar també una amenssa de foch que s'va presentar en l'edifici ahont hi ha la fàbrica.

Sorteig.—En l'escrutini general de las eleccions municipals que s'celebrará abuy, deu decidir-se per sorteig; ab arreglo a la lley, l'empat dels senyors Ar-

mengol y Echevarría, que varen obtenir igual número de vots en lo colégi 5.º

Dinar polítich.—Tenim eutés que 'l partit constitucional de Barcelona ha acordat obsequiar a D. Víctor Balaguer ab un dinar que tindrà lloch demà diluns, a las 6 de la tarde en lo restaurant Justin.

SECCIÓ DE FONDO.

COSTUMS RANCIAS DE LA TERRA.

ARTICLE PRIMER.

¡JA ES! HEREU!

Vaig a parlarvos avuy dels hereus. L'hereu es un dels tipos mes característichs de la terra, y no pot olvidar-lo un Diari català.

Pero no creyeu pas que vagi a tractar la cuestió de la manera que casi tothom l'ha tractada. Lo meu objecte no es pas ocupar-me de las ventatjas ó inconvenients de la institució. Aquest punt de vista lo deixarém per un altre dia. Avuy no farem mes que mirar als hereus d'un sol costat, que ns permetrà treure'n algunas consecuencias no despreciables.

Aixis es, que antes d'entrar en materia, dech advertir als lectors que lo present article no es mes que lo primer d'una serie que ns ocupará durant algunas festes. Lo assumpto, com se veurá luego, es d'importancia capital per Catalunya y mereix ser tractat ab detenció.

Dech advertir també als lectors que per mes que lo present article serà de costums, y aparentment de broma, los següents seran serios, molt serios. Lo costat pe'l cual mirarem al hereu y a la familia catalana, es una de las principals causas del nostre estancament y un dels defectes de las nostras costums que exigeixen remey mes prompte y eficas.

Pero no vull perdre mes temps en preambuls y entro ja en materia.

A la plana de Vich, que es una de las comarcas mes catalanas-ransias de la nostra terra, hi ha moltes casas campanudas, y en una d'ellas, que bateixarem ab lo nom de Puig Pardal, perque fins lo nom sigui clàssich, hi vivia lo seu amo, que era tant català-ranci com lo casaly la comarca. S'habia casat ab una pubilla, com es ús y costum, y entre 'ls dos reunian terras y boscos suficientes per ferhi dos pobles.

Los amos de Puig Pardal xivian completament a la catalana-rancia. Tenian casa a la ciutat de Vich, ahont passaban llargas temporadas, pero ordinariament vivian a pajés. Tant a ciutat com a pajés tenian capella y capellà a casa, y encara no arribaba un foraster, ja s'tiraba lo coll a terra de algun anyell y de algunas gallinas. L'amo passaba 'l temps cassant y seguint festes majors y aplechs a menos que eorressin carlins, puig que allavoras feya partida ab los parcers y

mossos, y daba molt que fer als que 'ls perseguian. La mestressa sabia fer bon arrop, y cuant sortia de casa lluhia la millor euga, lo millor silló de montar, lo millor mosso de peu y las mes llargas arrecadas.

La casa estava montada a l'antigua. Cada nit, antes de sopar se deya 'l sant rosari. Lo capellà l'assenyalaba, y al mitj de cada Ave Maria s'ocuria al amo donar alguna ordre, y la donaba produhint una escena grotesca. A la oració s'hi anviadian sempre frases y apartes per l'istil dels següents: «Santa Maria, mare de Deu—¡baixa herba als bous!—pregau a Deu—¡L'euga s' desferma, Laya!—per nosaltres pecadors—¡Corra, com un llam de Deu! etc. etc. En aquella casa, ni lo resar feya olvidar lo treball, ni lo treball lo resar. Per xo observaba lo *conco* de la casa, que un poble que resa y que treballa, per forsa ha de tenir almogavers en la historia.

L'amo y la pubilla varen tenir un noy, y no podeu figurarvos las festes que s'feren. La casa estava segura de no perdre y tots veyan en lo hereu, lo futur poderós amo de Puig Pardal y de la hazienda de la mare. Romput lo glas, varen tenirne varios, de manera que dintre pochos anys dinaban a tanla lo marit, la muller, lo *conco*, lo capellà y set maynadas.

L'hereuet era la criatura mes espiñada que puguin figurarse. Ab deu anys semblaba que n' tingués quinze, y entenía los treballs agricols com lo millor mosso. Tenia afany de saber y de veurer món, pero son pare li deya sempre que n' hi parlaba.

—No, fill meu no! Tu ets lo meu hereu, y no pots mouert de casa. Estén los ulls: tot lo que veus serà teu, y lluny molt lluny, tindrás altre tant. ¡La teva casa serà la mes forta de la plana!

Allavoras lo pare prengué un *estudiant* que cursaba teologia en lo seminari. L'estudiant va ensenyar al hereuet las primeras lletras.

A quinze anys, habia ja après mes que no sabia l'estudiant, y demaná a son pare que li deixes seguir carrera literaria. Lo pare, escandalisat per la petició, li va sostenir qu'era l'hereu y que no ho necessitava.

A divuit anys se va enamorar perdudament. La noya era de prendas, pero pobre, y un dia s'atreu a insinuarho a son pare. ¡Quin desori va haberhi! Lo pobre xicot va recorrer a tots los medis; llágrimas, súplicas, caricias, mala cara, y tot fou en vá. Lo pare, armat ab la lley del consentiment patern, deguda a un ministre català per mes senyas, fou inflexible. ¡Lo hereu de Puig Pardal, debia casarse ab una pubilla que tingués per lo menos atre tant!

Lo pobre baillet anà fonent greix, pero tot fou inútil. Allavoras, trist es dirho com m'ho va confesar ell; sens poderho evitar va comensar a desitjar la mort del pare. ¡La malehida costum catalana-rancia, l'habia portat a tal extrem! Gracias a la organizació viciosa de la nostre fa-

milia, l'hereuet, que era un bon fill, no tenia mes medi que esperar a ser amo, y sols podia serho morint lo qui ho era!

Un dia va semblar que s' distreya de la caboria, y volgue entrar en negocis. Los seus amichs l' habian aixecat de cascós, y ho va proposar a son pare. — Com s' enten? — va contestar aquest. — Un hereu com tu vol rebaxarse a comprar y vendre?

Y veus aquí al infelís condemnat, a no poder fer mes que cassar, dir lo rosari, y anar a aplechs y romerias. Y veuse'l aquí contant cada dia 'ls anys del pare, y calculant quants n' hi quedaban de vida.

Al últim un dia va ficarse al lit; lo pare, y vingan metjes, viagan consultas, y... ¡no hi ha remey! Aquella vida vejetativa l' habia portat a una inflamació y ¡bona nit viola! Mentres lo capellá cantaba 'l gori gori, lo fill, entre llágrimas, pensaba interiorment:

— ¡Ja soch hereu!

Passats los dias del dol s' en aná a veurer a la xicota y als amichs.

— ¡A arreglar 'ls papers! — digué — a la primera.

— ¡A fer negocis! — digué als segons.

Pero 'l xicot no contaba ab lo que hi havia. Pe 'l testament era lo hereu, pero los capítols matrimoniais feyan a sa mare senyora y majorasa.

Y veus aquí a tot un hereu de Puig Pardal sense poder casarse, y sens disposar ni d' un xavo per fer cantar a un cego! Lo pare habia mort, pero la mare era la continuació del pare. ¡Ni permis, ni cuartos!

Allavoras comensá a modificarse lo carácter del xicot. Se torná esquerp y egoista. Ja no s' amagaba de dir que desitjaba la mort de sa mare.

A tots los que 'l volian sentir los deya:

— ¡Al fi, quan ella mori seré 'l hereu de debo!

Com no podía deixar de sucsehir, vingué un dia en que morí la mare. Ni va deixar passar lo dol, sino que tot seguit s' en aná a veurer a la xicota y als amichs.

— ¡Al fi soch ja 'l amo! — va dirlos.

Pero no contaba tampoch ab lo que hi havia.

Lo pare, com a bon catalá-ranci, volia manar fins després de la mort. En un codicil lo desheretaba si no s' casaba ab la que ell l' hi havia elegit per esposa.

— ¡Ba, ba! — se digué 'l xicot — ¿qué m' fa a mi? Ab lo que tinch puch fer negoci y crearme en poch anys una posició. Després que m' importa que m' deshereti? Tindrè una fortuna guanyada per mon propi treball, y ningú podrà disputarmela!

Y tot content s' en aná a casa un notari, ab l' objecte de fer diners, venent ó empenyant. Lo notari va rebrel ab una gran riallada.

— Necesito fondos — li digué 'l jove — Venguim ó empenyim, pero fassim diners, y promte. Só actiu, só inteligent, y empleant alguns mils duros faré la meya fortuna y la d' aquesta terra. Mica mes,

mica menos, tant me fa. ¡Fondos, fondos prompte!

Figurintse com quedaria l' hereu, quan lo notari va respondrerli:

— No puch complaurel ni prompte, ni tart. Vosté no pot vendre ni empenyar. La seva herencia está grabada ab la condició de morir ab fills que arribin a la edat de testar, y fins que s' mori no pot fer ús de res. No trobará pas qui ab vosté tracti. Sols pot disposar de la llegítima, que segons las lleys de Catalunya es sols de la cuarta part, partidora ab tots los germans. Vosté donchs, no te lliure mes que la trenta dosava part de l' herencia, y ¡encara!

— ¡Es a dir, donchs, que no soch 'l hereu?

— ¡Es 'l hereu a la catalana-rancia!

Allavoras lo jove s' en torná a casa y va estar una pila de dias ab cara de tres deus. Ni 'l ximple de la casa 'l feya riurer, ni 'l capellá podia conseguir que reses. Quan lo concho li daba consells de concho, se 'l treya del davant a rebufos y puitadas de peu.

Y aquell xicot que prometia; que hauria sigut felís en companyia de la noya a qui estimaba; que ab son entusiasme y activitat hauria millorat completament tot lo poble, va convertirse en un ense inútil, per la sencilla rahó de que ¡era 'l hereu!

Al cap de poch anys, s' habia casat ab la pubilla qui li destinaba son pare, sens recordarse ja de la seva estimada, que vivia felís ab un marit que no era hereu. Al cap de poch temps passaba 'l estona anant a festas majors y romerias, cassant, y rebent forasters a casa seva; al cap de poch temps, sempre que hi habia guerra civil, amaba mossos y parcers, y feya partida; al cap de poch temps, lo mateix que son pare, deya cada nit lo rosari, y com feya las mateixas interrupcions y paréntesis a cada Ave-Maria, lo concho ja vellíssim, repetia cayentli la babas.

— Al fi ha entrat en lo bon cami. ¡Benhidas siguin las costums de la terra que logran doblegar los caràcters mes altius! ¡Ja resa y treballa, y un poble que treballa y resa per forsa ha de tenir almogayers en sa historia!

Lo jove entusiasta y laboriós; lo poeta en l' amor y vil a fanyós de negocis, era ja un hereu; en tota la estensió de la paraula en catalá ranci!

— No es vritat, lectors, que 'l fet que molt depressa he bosquejat 'l heu vist repetit duascents vegadas a Catalunya? ¡No es vritat que aqueixa rancia, organició de la familia catalana es una de las principals causas del nostre atrás?

Ja sé que m' respondreu que la cosa no te dubte. Donchs bé: en los articles següents buscarem lo medi que s' podria emplear per posarhi remey.

L' AMICH DE CADA FESTA.

CORRESPONDENCIA

del DIARI CATALÀ.

Madrid 16 de Maig de 1879.

Avuy es dia de noticias. Lo general Martínez Campos no s' enten de feina celebrant consells, anant y venint del Palau y tenint conferencias ab tots los grassos. De tant barullo n' he pogut treurer en clar duas cosas principals: que hi ha crisis parcial y que s' tracta de donar drop a la demagogia.

En un consell de ministres s' ha acordat fer coro ab las nacions atrassadas que proposan a las d' Europa apretar los tornillos y tancar las valvulas liberals, ab l' excusa de perseguir a la demagogia. Semblant resolució no ha d' estranyar a cap espanyol. La nostra nació está avuy en tal estat de decadencia y d' abatiment que ja d' ella un fan lo que volen. Per altra part, la idea de anar contra la libertad, com no habia de ser admesa per los homens que s' gobernan? Recordo que va costar Poblet y Santas Creus reconeixer un dia al gbern d' Italia y que no ha costat menos fer concorre als govrens d' Espanya als actes de carácter liberal. Are, tractantse d' anar a la cua de Russia y d' altres paissos per l' estil, ja s' desplegará mes energia y mes activitat. Si un altre nó, hi hauria a favor del gbern la rahó de haber fet lo sort als autócratas d' Europa, nacions com Inglaterra, Fransa, Bélica é Italia. Suposo que robustirá la resolució d' Espanya la energia dels turchs y dels marrochs. Quinas cosas se veuen en aquest mon! Respecte a la crisis parcial, diuen los ministerials que no té importancia. Tot se reduceix a que 'l senyor marqués de Molins vol tornar a París y fora, y no s' vol entendre mes de rahons. En lo moment en que escrich la present se dona ja per resolt lo cas L' embaixador de Portugal, duch de Tetuan, será ministre d' Estat, y jurará avuy mateix. Lo marqués de Molins se'n tornarà a París y diuen los conservadors que desde allí vigilará a certs forasters que no li fan massa goig y al mateix temps ajudarà a portar lo fit d' un negoci d' aquets que 'ls diplomátichs ne diuen d' Es at.

Perque, segons m' assegura qui ho sab, es cosa feta lo pacte de matrimoni entre lo Rey Don Alfonso y la Arxiduchesa Cristina d' Austria. Afegeix dita persona que don Manel Silvela, ministre que ha sigut d' Estat, será lo comissionat per anar a Viena y acompanyar a Madrid a la futura reina. Va mes enllá qui m' entera, puig me diu que 'l casament se farà per l' Octubre ó pe'l Novembre que vé. Jo no responch de la noticia, pero si de la formalitat de qui me la dona. Aixís com m' assegura la que hi dat, en cambi sosté, ell sabrá ab quins datos, que no hi ha rest de cert sobre l' anunciat matrimoni de l' Archiduch Rodolfo ab la infanta-donya María del Pilar.

La marejada, fins avuy militar, s' ha tornat d' un cop civil. Hi ha gran trangul de governadors. La *Gaceta* de demá tinch entés que n' dirá alguna.

Y tanco la carta fentme ego de la vinguda a Madrid del senyor Posada Herrera, que ja sembla 'l *papo* de 'ls ministerials.

R. A.

París 15 de Maig 1879.

Gran fou la satisfacció que vaig tenir, al rebre lo prospecte del primer diari que en nostra llengua se publica a Catalunya. Bonas revistas han vist la llum pública a la nostra provincia; molt bona es, literariament, la *Renaixensa*, que dona a coneixer quincenal-

ment los nostres poetes y prosistas; alguns periódichs semanals escrits també en Català surten a Barcelona; pero no habian pogut lograr que n' sortís cap diariament. Y com un periódich diari es lo que ab mes medis y ab mes assiduidat té de contribuir á que la nostra provincia recupi lo lloch que temps enrera habia ocupat, dech alegrarme, y ab mi tot bon catala, de la aparició de son Diari. Velhi aquí, perquè tich á molta honra lo carrech que m' fa y la súplica que me dirigeix de ser son corresposal á aquesta vila. Solsament tindré que manifestarli que tal vegada no podré cumplir com jo voldria, perquè crech que las mevas forsas no son iguals á la meva voluntat. De tots modos, poden estar certs sos lectors de que faré tot quant pugui per complaurel y per posarlos al corrent de tot lo notable que passi á n' aquesta població. Comenso, donchs, mon treball.

• Dos cosas son las que mes poderosamente excitán l' atenció de la Fransa, lo prejecte de lley sobre enseyansa, presentat per Julio Ferry y la tornada de las cámaras á París.

La lley de enseyansa ha tingut lo privilegi de trenrer de casillas á tots los reaccionaris de Fransa. Lo clero en massa se mou per tot arreu, y no s' cansa de fer firmar exposicions, que tothom sab lo que valen, perquè la major part de las firmas son de la canalleta que assisteix a las escolas. Los bisbes y arquebisbes, per sa port, tampoch s' adormen y avans d' ahir foren presentadas per Chesnelong, lo Bayart dels reaccionaris, algunas exposicions firmadas per vuit ó deu bisbes, que, com se compren, ploran y gemegan, perquè se 'ls vol fer cumplir la lley y posarlos al mateix terreno que als demás ciutadans. Però, aixís com aquestos cridan contra aqueixa lley, comensan á arribar felicitacions dels estudiants de las Universitats excitant al ministré á que no desisteixi de sos propòsits.

La tornada de las Cámaras á París, que semblaba que introduciria divisió en lo ministeri, s' ha arreglat amistosa y satisfactoriament, perquè han reconegut tots que era aquesta cuestió diferente de la cuestió de la prefectura de policía. La primera, admesa pel ministeri y per las esquerras, no podia causar cap embrás; y á la segona hi contestará lo govern dihent que la seva comisió actual, la seva actitud passada y lo seu programa ofereixen á tothom las suficientes garantías, per no parlar de ellas.

Sembla que avuy se reunira lo Congrés internacional de estudis del canal interoceanich de Panama. Veurem com tracta de resoldrer aquest problema.

X.

Lleyda 17.

A n' el «Bolletí oficial» del 14, apareig un estensissim edicte del arcalde de Llavorsi anunciant la venta de 117 fincas, pertanyesents á varis propietaris que s' troben encubert del pago de contribucions.

Sensible es que no pugui donarse á n' aquestos contribuyents un plasso fins á la próxima cullita, per arreglar allavoras sos atrassos.

Respecte als escándols de Tornabous diu lo següent:

Hem procurat confirmar la veritat del fet y resulta afortunadament que no hi ha hagut tal lluyta ni va haberhi altra cuestió que una de tantas com se suscitin per cuestions electorals, pero sens cap trascendencia grave ni consecuencias que lamentar.

Lo CORRESPONSAL.

Saa Joan de Vilasa, 16 maig 1879.
Crech may s' hauria vist en aquesta comarca l' animació qu' havem observat durant l' últim periodo d' eleccions. Per ser ja coneguts no li diré res dels procediments respecte á la elecció del diputat á Cortes; per la d' Ajuntaments, dech manifestarli que si bé en aquesta població los partits d' oposició no s' han presentat á las urnas deixant al Municipi cousevador libre camp per fer los consells á son complet gust, no ha s'uechit aixís en los pobles circunvehins y particularment á Premiá de Mar y Mataró kont han guanyat los liberals.

Are se ns prepara la elecció de diputat provincial, lloch vacant per la mort de don Pau Sensat que l' ocupaba.

Las aparensas son d' ana molt renyidas, pe 'l motiu de presentarse tres ó quatre candidats.

—Avuy ha deixat la parroquia lo Rector que feya 14 anys hi estaba al frente. Lo supleix un altre, mes s' diu interinament.

Dihent alguns que no convenia perquè no era prou amich de las funcions religiosas. Lo que tenim are, aseguran que no será aixís; aquest ns fera fer negativas, profesons y novenas tot sovint.

¿Qui sáb si á forsa de oracions trobarem un remey per l' agonisant comerç marítim? M' sembla que no.

—L' hi tinch de parlar d' un altre asunto Vilasa progressa: m' han asegurats que lo primer de Juny va á sortir un periódich quincenal en aquesta localitat, titolat «La Calandria de la Costa»; de següé será catala, redactat per alguns joves entusiastas de las glorias de Catalunya; bon propòsit.

LO CORRESPONSAL

Seu de Urgell, 14 Maig 1879.

Vaig á donarli algunas noticias de las eleccions municipales de aquesta ciutat, per fer conèixer los graus de liberals que tenen alguns que fins avuy s' habian donat aquest nom. En una reunió de demócratas s' habia acordat una candidatura que contaba ab las simpatias de la població; pero los constitucionals, moderats y carlins s' uniren per combatrerla y valentse de tots los mebis, y constant ab lo apoyo material y moral del clero, escitaren, de tal modo las passions de aquesta ciutat que semblaba que 'ls carlins estaban altra volta á las portas com á l' any 1874.

Lograren ab sos medis que una familia, que sempre s' habia titolat demócrata se separés de aquestos per anar als comicis, formant part de la candidatura carlo-moderada. Aquesta defecció fou causada de que lo partit demócrata fos derrotat, sortin vencedors los coaligats compostos de carlins, moderats, constitucionals y un demócrata (?) Hem sigut derrotats, pero lluytant sols y deixant en bon lloch la nostra bandera.

Los carlins han sumat; nosaltres hem restat: bon profit los hi fassa.

Los novament elegits, son los següents: Bergés, Cirici, Villaró, Domenech, Ginestá y Llorens (Marceli). La benedició del Bisbe ha produhit son efecte.

LO CORRESPONSAL DE LA SEU.

NOTICIAS DE CATALUNYA.

A Torredembarra ha guanyat lo partit demócrata en las eleccions municipales.

A Palafurgell, las darreras eleccions municipales han sigut renyidissimas. Los mode-

rats y carlistas coaligats foren derrotats per los demócratas que s' uniren per fer frente á la reacció.

NOTICIAS D' ESPANYA.

MADRID, 16.—Del *Imparcial*.—Llegim á la «Integritat de la Patria»: «Las ideas democráticas proseguixen sa triunfal carrera, que no sabem al ont y quant ha de tenir la primera estació de descans.» Lo colega debia saberhu: las carreras triunfals tenen sempre un terme natural al Capitoli.

De la *Correspondencia de Espanya*.—Escriuen desde Leon que las tarifas de transport del blat no s' han rebaixat, com s' habia dit, puig que s' pagan los mateixos preus que s' pagaban, y que tan contribueixen á sostenir l' alsa á n' als mercats.

A n' als mercats inglesos s' han vengut fins ara, á la temporada d' aquest any, 705,646 caixas de taronjas de Valencia y Castelló.

Los redactors del «*Imparcial*» que se separan del colega, se reuniren ahir nit, segons sens diu, per posarse d' acort sobre la forma y alguns detalls d' administració del nou periódich que per son compte y baix sa direcció pretenen publicar ab lo titol de «*El Liberal*».

Valencia 16.

De *Las Provincias*:

En las eleccions municipales que acaban de verificarse en lo poble de Godella, han guanyat los de oposició, per mes que haigin fet grans esforços los amichs del actual ajuntament.

Se ha demanat autorisació pera practicar los estudis d' un ferro-carril que sortint de Tortosa y passant per Tivenys, Benifallet, Rasquera, Mora d' Ebro, Torre del Espanyol y Aspá, vagi á parar á Lleyda, lograntse ab eixa nova via un avens de 74 kilómetros dels 174 que se han de recorrer passant per Tarragona.

NOTICIAS DEL ESTRANGER.

CONSTANTINOPLA, 14 Maig.—La Porta no ha acceptat lo projecte del Embaixador inglés relatiu al cami de ferro de Bagdad. Los grans propietaris mussulmans de Bosnia han dirigit una petició al Sultan á consecuencia dels tributs imposats per l' Austria. Lo Sultan ha convocat un consell de ministres per examinar la cuestión.

SIMLA, 13.—Despatxos autèntichs rebuts del Turkestan aseguran que las tropas xinas han sofert diversos atachs successius de part de las tribus Khirgiz. S' ha concentrat un exercite de 20,000 homens en las riberas del riu Yli.

SECCIÓ OFICIAL.

Defuncions desde las 12 del 16 á las 12 del 17 de Maig.

Casats, 2.—Viudos, 2.—Follers, 2.—Noys, 4.—Aborts, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 1.—Solteras, 2.—Noyas, 1.
Nascuts.—Varons, 7.—Donas, 7.

AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA
MATADERO.—Relació dels caps de bestia morts, son pes é im port dels drets que han pagat en lo dia 15 de Maig de 1879
 Bous, 22.—Vacas, 17.—Badellas, 33.—Moltons, 414.—Crestats, 13.—Cabrits, ».—Anyells, 56.—
 Total de caps, 335.—Despullas, 314.—Pias.—Pes total, 17,758.—Dret, 24 céntos.—Recaudació, 4,361'92 ptas.—Total, 4,376'08 ptas.

SECCIO COMERCIAL.

BOLSI.
SECONS NOTA DE LA CASA ESPINACH.

Tipo mes alt obtingut ahí per lo consolidat 15'12 p. 1/2.—Tipo mes baix 15'17 1/2.
 Queda á las 10 de la nit á 15'15 d.

CAMBIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 17 DE MAIG DE 1879.

Amsterdam, 90 d. fetxa, per 3 ptas.
 Hamburg, 90 d. fetxa, per 3 ptas.
 Londres, 90 d. fetxa, 48'03 per 3 ptas.
 Paris, 8 d. vista, 4'98 1/2 per 3 ptas.
 Marsella, 8 d. vista, 4'98 1/2 per 3 ptas.
 Génova, 8 d. vista, — or.

8 DIAS VISTA		8 DIAS VISTA	
Albacete. . .	3/4 dany.	Málaga. . .	3/8 dany.
Alcoy. . .	1/2 »	Madrid. . .	1'8 »
Alicant. . .	1/4 »	Murcia. . .	3/8 »
Almeria. . .	3/8 »	Orense. . .	3/4 »
Badajós. . .	1/4 »	Oviedo. . .	1/4 »
Bilbau. . .	3/8 »	Palma. . .	1/2 »
Burgos. . .	5/8 »	Palencia. . .	1/2 »
Cadis. . .	1/4 »	Pamplona. . .	3/8 »
Cartagena. . .	1/4 »	Réus. . .	3/8 »
Castelló. . .	1/2 »	Salamanca. . .	1/2 »
Córdoba. . .	1/4 »	S. Sebastia. . .	1/4 »
Corunya. . .	1/4 »	Santander. . .	1/4 »
Figueras. . .	5/8 »	Santiago. . .	3/8 »
Girona. . .	3/8 »	Saragossa. . .	1/4 »
Granada. . .	3/8 »	Sevilla. . .	1/8 »
Huesca. . .	1/2 »	Tarragona. . .	3/8 »
Jeres. . .	1/4 »	Tortosa. . .	3/4 »
Logronyo. . .	3/4 »	Valencia. . .	par »
Lorca. . .	3/4 »	Valladolid. . .	3/8 »
Lugo. . .	5/8 »	Vigo. . .	1/4 »
Lleyda. . .	5/8 »	Vitoria. . .	1/2 »

EFFECTES PUBLICHS.
 Tit. al port. del deute consol. int. 15'10 1/2 d. 15'13 paper.
 Id. id. exterior em. tot. 16'05 d. 16'15 p.
 Id. id. resguard Caixa Depósitos d. p.
 Id. id. amortisable interior, 34'75 d. 35' p.
 Ob. del Estat pera sub. fer. car. 29'40 d. 29'60 p.
 Id. del Banc y del Tresor, serie int. 96'75 d. 97' p.
 Id. id. exterior, 97' d. 97'50 p.
 Id. Tresor sobre prod. de Aduanas 93'50 d. 96' p.
 Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª serie, 88'15 d. 88'25 p.
 Accions Banc Hispano Colonial, 107'75 d. 107'83 p.
 Obl. g. Banc Hispano Colonial, 96'25 d. 96'30 p.
 Btlllets de calderilla, serie B. y C., 97'75 d. 98' p.

ACCIONS.
 Bachn de Barcelona, 136'50 d. 137' p.
 Societat Catalana General de Crèdit, 93'25 d. 95'25 p.
 Societat de Crèdit Mercantil, 33' d. 33'25 p.
 Comp. Magatsems Generals de Depòsit,
 Real Comp. de Canalisació del Ebro, 7'85 d. 8' p.
 Ferro-carril de Barcelona á Fransa, 73'5 d. 74' p.
 Id. Tarrag. á Mart. y Barcelona, 102' d. 102'30 p.
 Id. del Nort de Espanya, 60' d. 60'30 p.
 Tramvías de Barcelona á Gracia, 112' d. 112'50 p.
 Id. de Barcelona á Sans, 106' d. 106'50 p.

OBLIGACIONS.
 Empréstit Municipal, 99'75 d. 100' p.
 Id. id. cédulas hipotecarias, 99'75 d. 100' p.

Ferro-carril de Barc á Saragos, 89'15 d. 89'30 p.
 Id. id. id.—Serie A.—49' d. 49'50 p.
 Id. id. id.—Serie B.—31' d. 31'30 p.
 Fer. ar Tarrag. á Barc. y Fransa, 103'75 d. 104' p.
 Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 102'50 d. 102'88 p.
 Id. Barc. a Fransa per Figueras, 57' d. 57'25 p.
 Id. Minas S. Joan de las Abadesas, 90'50 d. 91' p.
 Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'20 d. 47'40 p.
 Id. Córdoba á Málaga, 34' d. 34'25 p.
 Id. Medina del Camp á Samora y de Orense á Vigo, 12'15 d. 12'35 p.
 Tramvia de Barcelona á Sarriá, d. p.
 Id. de Sant Andreu, d. p.
 Canal de Urgell, d. p.

BARCOS ENTRATS

EN LO PORT DESDE ENTRADA DE FOSCH DE ANTES DE AHIR HASTA IGUAL HORA DE AHIR
 De Aguilas y escalas en 10 ds., balandra Buen Amigo, de 48 ts., p. Mendez, ab vi, tunyina, escorfolia, esparteria, barrils y caixas.
 De Tarragona en 6 hs. vapor Pinzon, de 335 ts., c. Baldó ab vi de transit.
 De Palma en 3 ds., pañebot San José, de 53 ts., p. Jofre, ab garrofas.
 De Génova en 36 hrs. vapor italiá Umberto I, de 1,827 ts., c. Merlani, ab càrrech general de transit per Buenos Aires y 700 pasatjers.
 De Marsella en 1 dia, vapor francés Savoie, de 1,726 ts., c. Guiraud, ab càrrech general de transit per Buenos Aires y 693 pasatjers.
 De Glasgow en 14 ds., vapor inglés Minerva, de 449 ts., c. Tyefe, ab 300 toneladas ferro á don Joseph Vilumara.
 Ademés 8 barcos menors ab arros, tomatechs y garrofas á la ordre y 391 botas vi per trashedor.

DESPACHADAS DEL DIA 17.

Vapor italiá Umberto I, c. Merlani, per Buenos Aires, ab efectes.
 Vapor francés Savoie, c. Guiraud, per Buenos Aires, ab id.
 Vapor Besos, c. Gartein, pe Santander, ab id.
 Vapor Rápido, c. Calzada, per Cete, ab id.
 Vapor Cámara, c. Muñoz, per Marsella, ab id.
 Vapor Segovia, c. Martín per Sevilla, ab id.
 Vapor M. Espaliu, c. Rubio, per Sevilla, ab id.
 Polacra goleta Antonio Palau, c. Prats, per Ibiza, ab id.
 Corbeta Tita, c. Borotau, per Buenos Aires, ab efectes.
 Vapor Nuevo Barcelonés, c. Ballester, per Oran, en lastre.
 Vapor Pinzó, c. Baldó, per Havre, ab efectes.
 Polacra italiana Celestina, c. Paoli, per Malta, ab lastre.
 Vapor inglés Vesta, c. Jupp, per Cardiff, ab efectes.
 Vapor inglés R. L. Alston, ab Manson, per Carlforte, ab id.
 Ademés 20 barcos menors ab lastre y efectes.

SORTIDAS DEL 17.

Vapor inglés Eslington, c. Boughton, per Cardiff.
 Vapor inglés Vesta, c. Jupp, per Cardiff.
 Vapor italiá Umberto I, c. Merlani, per Buenos Aires.
 Vapor francés Savoie, c. Guiraud, per Buenos Aires.
 Vapor Isla Cristina, c. Rodríguez per Alicante.

ANUNCIS.

¡GANGA!
 Per poch preu se vendrá un magnífich piano oblicue ab molt bonas veus y qualitats inmillorables. Dirigirse á la Rambla de las Flors, 24, 3.

¡PROPIETARIS!
EXPROPIACIO FORSOSA
PER UTILITAT PÚBLICA.

Lleys españolas recopiladas, comparadas y comentadas per D. Joseph d'Argullol, advocat.—Un volum en 8.º gran, 4 pesselas.

6, Pi, 6, y principals llibrerias d'Espanya.

100 carpetas per cartas, 1 ral.—6, Pi, 6.

Óperas completas per piano, á 6 rals.—6, Pi, 6.

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

NUTRITIU AGUILAR.

Aliment per noys, vells y malats.

Los noys poden usarlo desde la etat de sis mesos, y al mentarse millor que la llet, favorix la dentició, robusteix los ossos, los preserva y cura y escrofulisme y raquitisme, la debilitat del estomach y la diarrea.

Las personas de todas etats que paticen debilitats, desgan, malaltias del estómach, digestions difícils ó disenteria, trobaran alivio seguir y capít ab y us d'aquest nutritiu, que á mes de lo molt que alimenta en sí, predisposa la digestió d'alimentos.

BARCELONA.

Se necessita un aprenent per una botiga de diferents géneros. Ne donarán rahó en lo carrer del Hospital, núm. 63, botiga.

PIANOS
RAYNARD Y MASERAS.

PREMIATS AB MEDALLA EN LA EXPOSICION UNIVERSAL DE PARÍS EN 1878.

FABRICA Y DESPACH:
 Carrer de San Bertran, núm. 14.

En dita fabrica hi trobaran un gran assortiment de pianos y armoniums á preus molt reduits, de construcció sólida y garantida.

14, Carrer de San Bertran, 14,

AL LLEÓ ESPANYOL,

Rambla de Santa Mónica, 8, botiga.

Sent lo fonament del nostre negoci aquell refrà que diu:

Va'en mes molts pochs que no pas pochs molts,

treyém las nostras utilitats del molt giro y no del molt benefici; aixis es que 'ls nostres trajés de 10 y 12 duros reuneixen millors condicions d' elegancia y solidés que 'ls de 18 y 20 d' altres establiments. Ab aquest sistema hem posat á envejable altura la nostra sastreria

AL LLEÓ ESPANYOL. Rambla de Sta Mónica, 8, botiga

VERMOUTH CATALÁ DE SALLES.

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe.

Premat ab medalla de plata per lo M. Il·tre. Col·legi de Farmacéutichs de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1872 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab variás medallas y distincions de mérit en quantas Exposicions ha concorregut. Recomenat per la M. Il·tre. academiá de Medicina y Cirugia de Barcelona, Institut Médich y variás altres Corporacions y Academies Médico-Farmacéuticas, etc., etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vómits despres de 'ls menjars, desgana, písanets á l' ventrell, migranya, malalties nerviosas (histérica) y altres molts que resultan de malas digestions, se veuran llurats de las sevas dolencias ab l' us moderat d' aquest utilíssim ví —Lligeixes lo prospecte detallat que acompanya á cada ampolla.

Al pormajor dirigirse á la farmacia del doctor Batta, carrer de l' Argentería, n.º 48, y al pormenor en las principals farmacias d' Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitacions que s' han fet d' aquest preciós ví, recomanem que s' exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son autor.

JA NO 'S CUS A LA MÁ.

LAS LEGITIMAS MAQUINAS

«SINGER»

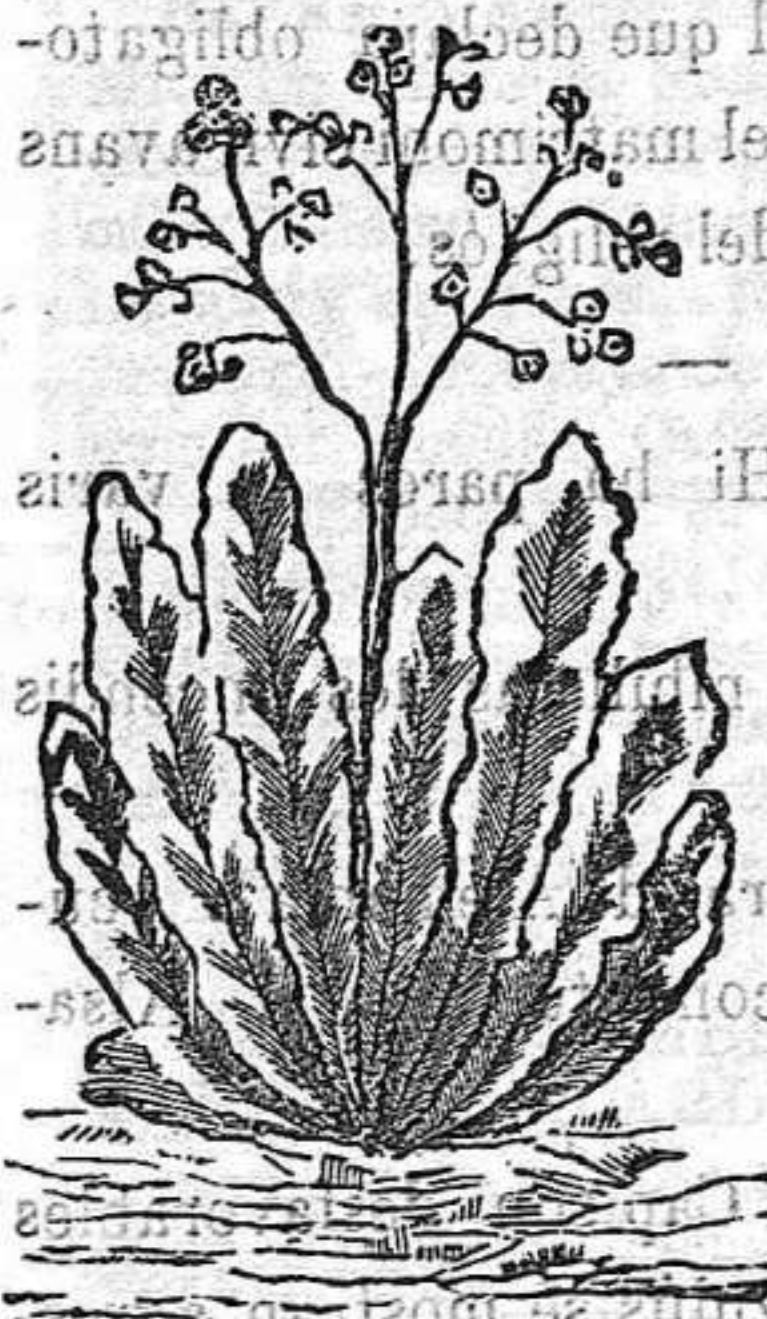
fan sense esforços de qui hi trevallá, mes feyna, mes igual y mes perfecte, en molt menos temps, que cualsevol altra sistema de máquinas.

Venta á pllassos de 10 rs. semanales totas las grandarias

FERNANDO VII, 38, CANTONADA AL PASATJE DEL CRÉDIT.

FUMADORES!

PAPER JARAMAGO

Aquest paper es lo mes higienich y pectoral que s' coneix avuy. Despres de molts desvels y de grans sacrificis, presentém al públich lo PAPER JARAMAGO, que reunint las propietats de finura, color, consistencia y agrado al paladar, está format del such del JARAMAGO, que pertany al género Armorsacia y creix en variás provincias d' Espanya.

Eminentes metjes de aquesta capital ho han reconegut y certificat, que aventaia en superioritat y eficacia als demés papers pectorals que ab diferents marcas se espendeixen al públich, per la breuetat ab que cura la tos seca, la ronquera ab estinció de la veu, lo mal de garganta y demés afeccions dels organs respiratoris.

Se recomana eficazment als cantants y oradors que tingan cansada ó debilitada la veu á consecuencia del cant ó de la peroració.

Unich dipòsit en Espanya: Ramon Aymerich, Sant Pau, n.º 1 cereria.

LA FALTA DE DINERS

que casi es lo pitjor de tot nos obliga á vender y á fer lo calsat tan bó y tan ben fet com en las principals sabaterias y tan barato com en las mes rasonables baraturas.—Acudin per saber si es aixis á la

SABATERIA del carrer del Pi, núm. 12. (devant de un carreró)

titulada A LA NACIO.

CANSONS IL·LUSTRADAS

ESCRITAS Y DIBUIXADAS PER

APELES MESTRES,

Y ACOMPANYADAS ALGUNAS D' ELLAS AB MÚSICA ORIGINAL Y AUTOGRAFIADA PER

JOSEPH RODOREDA.

Forma un tomo en octau gran, de mes de 200 páginas, il·lustrat ab cuaranta vinyetas, impressió esmerada, bon paper y adornat ab una cuberta cromolitografiada.

Se recomanar per lo seu bon gust y preu mes barat que las altres

GALETAS VIÑAS.

Depòsit: Carrer de Avinyó, 16. Se venen en tots los establiments.

L' AURENETA,

REVISTA CATALANA

QUE 'S PUBLICA A BUENOS AIRES TOTS LOS DIUMENJES.

Unich punt en Catalunya hont s' admeten suscripcions,

TEIXIDÓ Y PARERA,

6, Pi, 6. Barcelona.

Se necessita una bona maquinista y cusidoras per roba blanca.—Informaran en la passada de San Francesch, 5, primer.

J. RIERA Y BERTRAN.

ESCENAS

DE LA VIDA PAGESA

10 Rals.

De venta, ab las otras obras catalanas del mateix autor: Teixidó y Pareja, 6, Pi, 6, y principals llibreries.

SE TRASPASSA

ó ven una botiga de betas y fils, y de terrissa y vidre.—Informaran carrer de Ribador, 14, 1.ª, agencia de Anton Mas.

D. JOSEPH ANTON ALEGRET Y MODOLELL.

Ha mort. (q. e. p. d.)

Son germa, la seva fillada, cosins, cosinas y demés parents, suplican á sos amichs y coneguts lo tingan present en sas oracions y se servescan assistir avuy, á dos quarts de nou, á la casa mortuoria, carrer dels Cambis Nous, núm. 7, pis primer, per acompanyar lo cadávre á la parroquia de Santa Maria del Mar, ahont se resará un ofici de cos present, y d' allí al cementiri.

No s' convida particularment.

D. ROSA FERRERI Y LLAUSA

VIUDA DE D. TOMÁS TORRAS Y COLLELL.

Ha mort. (A. C. S.)

Son fill D. César August Torras, fillas D. Gabina y D. Eugenia, germans, germana, cunyats, cunyadas, nebots, cònsins y demés parents, pregan a sos amichs y coneguts la tingan present en sas oracions, y se servesean assistir a la casa mortuoria, Baix de S. Pere, 26, 2.ª, avuy diumenje, a dos quarts de 9 del matí, per acompanyar lo cadavre a la iglesia parroquial de S. Francisco de Paula, y de allí al cementiri, lo que ho rebrán a especial favor.

No s'invita particularment.

SECCIO TELEGRAFICA.

MADRID, 16 (a las 8:50 de la nit).—Lo duch de Tetuan ha jurat lo carrech de ministre de Estat. Lo senyor Marqués de Molins marxará en breu cap a París per encarregar-se de l'embaixada.

Se desmenten los rumors d'una modificació en las carteras de Foment y Ultramar.

MADRID, 16 (a las 9:40 de la nit).—Lo duch de Tetuan ha pres possessió del ministeri d'Estat. S'han rebut en lo Congrés totas las actas de la Península.

S'ha confirmat l'elecció del comte de Xiquena per senador de Canarias.

Lo senyor Posada Herrera assistirà a las sessions.

S'indica als senyors Mendez Vigo y Escobar per dessempenyar la legació d'Espanya a Lisboa, vacant per haber passat al ministeri d'Estat lo duch de Tetuan.

MADRID, 17 (a las 4:15 del matí).—La «Gaceta» publica una real ordre disposant que ls productos dels establiments penals ingressin en las administracions econòmicas, incluyentse en los comptes mensuals qu'han de donar los gefes de dits establiments; un real decret disposant que cessi lo senyor marqués de Molins en lo ministeri d'Estat y torni a encarregar-se de l'embaixada d'Espanya a París; un altre nomenant ministre d'Estat al senyor duch de Tetuan, y altres admitint las dimissions al governadors de

Granada, Tarragona, Lugo, Salamanca, Huelva, Cuenca, Oviedo, Valladolid, Valencia y Murcia, y nomenant respectivament pera reemplaçarlos als senyors Jandenes, Diaz, Trigueros, Guzman, Marazuela, Guardia, Mendicoa, Marton, Arain, Bethencourt y Castillo.

Bolsí.—Consolidat, 15:17.

MADRID, 17, (a las 4:5 de la tarde).—Lo compte de Torata ha dimittit lo carrech que desempenyaba en lo ministeri d'Hisenda.

S'ha presentat protesta contra 'l compte de Villanueva, fundada en que es súbdit portugués.

MADRID 17, (a las 5:50 tarde).—Lo rey ha assistit a l'inauguració de l'iglesia noya del barri de las «Peñuelas» y ab tal motiu ha distribuït 6 000 rals als pobres.

Lo Governador de Cadis passará a ocupar un alt lloch en Governació.

Demà marxará lo marqués de Molins y París.

Bolsa: Consolidat, 15:20.—Bonos, 89:90.—Subvencions, 29:80.

VIENA, 17.—Ha comensat la reconstrucció de la ciutat de Szegedin en gran escala, ab lo producte de las suscripcions.

Un ciutadà búlgaro ha substituït al general rus que manaba a Rumelia.

LONDRES 16.—Los chilenos han destruit lo cable sub-mari.

Ha sigut sufocada la insurrecció de Cauca, Panamá, morint 340 personas.

Fins los últims de juliol no terminará la evacuació de la Rumelia.

ROMA, 16.—Se ha verificat la cerimonia de obrir y tancar la boca y de la imposició del capelo roig als nous cardenals.

La cámara ha aprobat lo projecte de lley d'hisenda y 'l que declara obligatoria la celebració del matrimoni civil avans que la celebració del religiós.

PARIS 16.—Hi ha paros en varis punts.

S'atribueix als nihilistas los incendis d'Oreburg.

Lo Concèll federal d'Alemania s'ocupa en la reforma constitucional d'Alsacia y Lorena.

Las noticias del Cap són desfavorables als inglesos. Los zulús se mostran agressius y los inglesos se disposan a atacarlos.

Han passat los Dardanelos 44 barcos carregats de blat dirigintse a Espanya.

IMPRESA DE L. DOMENECH,

Bassea, 30, principal.